

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12:50
četrtletno . . . K 6:30
mesečno . . . K 2:10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (insetate) se plačuje od četverostopne peti vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 90.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 22. aprila 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Hrvatska ljudska napredna stranka.

Dr. Lorković, predsednik hrv. ljudske napr. stranke.

(Konec.)

Širjenje napredne, demokratične in svobodomiselnih idej, kakor tudi zblizanje Hrvatov in Srbov je nudilo temelj za novo, svobodno in popolnoma neodvisno politiko naše kraljevine. Ako bi si to politiko izvolila naša vlada, potem bi mogla biti naša dežela na mah oproščena surovega političnega reda, kateremu je H. vatska več nego dvajset let pokorno služila, potem bi mogla postati naša kraljevina znamenit politični činitelj v tej monarhiji. Dosedaj vladajoči krogi pa niso imeli takega namena, hoteli so se vzdržati na vladi ter nadaljevati staro politiko. Vladna madžaronska stranka je bila preslaba, da bi se mogla sama zoperstavljati novim strujam, iskala si je zato izdatnega zaveznika in ta bi naj bil klerikalizem. Novi ban Pejačević je v prvi vstopil v sabor v družbi zagrebškega nadbiskupa Posilovića. Katoliško duhovstvo je dobilo nalogo zaprečiti rastočo demokratizacijo javnega življenja ter v „imenu vere“ združiti razcepljene široke sloje prebivalstva in na tak način rešiti propada umirajoči stari režim. Seveda je bilo treba pri tem postopati zelo previdno, kajti duhovstvo samo se je udeleževalo demokratičnega gibanja. Od tega časa se oglašajo na Hrvatskem klerikalizem ter si stavi konkretne cilje v hrvatski politiki. Zmerno svobodomiselnost delovanje hrvatske omladine se zdi naenkrat klerikalizmu brezbožno in brezobzirno, da baje spravlja vero, cerkev in eksistenco katoliškega duhovstva celó v nevarnost. Pod pretvezo cerkvi grozeče nevarnosti od strani naprednjakov, začenja klerikalizem boj ne samo proti svobodomiselnemu ampak hkratu proti vsemu naprednemu gibanju. Deluje na to, da bi se ljudstvo vrnilo k staremu pravaškemu dogmatu, ki je bilo mogotcem na vladi tako neizmerno komodno. Klerikalizem je začel učiti, da je boj naprednjakov proti Madžaronom, katere narod smatra za izdajalce, popolnoma pogrešen, češ, da so naprednjaki „veri“ in torej tudi „domovini“ nevarnejši kot pa Madžaroni.

Klerikalizem je stopil na areno političnega življenja, s klerikalizmom se je moralo tedaj računati — treba je bilo o pravem času odkriti njegovo bistvo, njegova sredstva. Naprednjaki so prevzeli to nalogo in so začeli z njim boj, ki se je bojeval v imenu dveh nasprotnih si načel: „Omnia restaurare in Christo“ ter „Ločitev cerkve od države“.

Klerikalizem je pod plaščem državnopravnega radikalizma uganjal na Hrvatskem najbolj divjo demagogijo ter je v za narod najbolj težkih trenutkih podpiral protinarodno reakcionarsko politiko vladnih krogov. Kljub

vsemu temu se mu pa dozda še ni posrečilo priboriti si važnejšega vpliva v našem javnem življenju. Ni se mu posrečilo niti vstvariti si svoje stranke, niti katero drugo stranko ovladati. Vsi poskusi te vrste so spodleteli.

Boj s klerikalizmom je pa prisilil napredno stranko, da se je oprostila one zveze, v katero je bila vstopila 1903. leta ter da se je končno organizirala kot samostojna stranka. Leta 1904. se je vršil prvi shod hrvatskih naprednjakov, na katerem je bil sprejet načrt programa napredne stranke. Leta 1905. je bilo premenjeno glasilno stranke „Okret“ iz tednika v dnevnik in o binkošti 1906. je bila stranka končno ustanovljena, sprejemši takozvani binkoštni program, kateri ostro loči klerikalne od protiklerikalnih življenj na Hrvatskem.

To je kratek načrt zgodovine in razvoja stranke, katere življenje in stremljenje je morda lažje razumljivo nego pojasnjevanje njenega programa. To pač ni popolna slika. Zato mi bode dovoljeno, da o drugi priložnosti spopolnim to, kar je za popolno razumevanje te narodne, hrvatske in slovenske stranke potrebno.

Politična kronika.

b Jezikovno vprašanje v Dalmaciji.

Pod predsedništvom ministerskega predsednika in v prisotnosti ministra notranjih reči so se posvetovali dalmatinski namestnik, trije zastopniki hrvatskih, en zastopnik srbskih strank in dva zastopnika Italijanov o ureditvi jezikovnega vprašanja v Dalmaciji. Hrvatje in Srbi zahtevajo, naj bodo vse uradne izjave enojezične in sicer hrvatske; Italijani zahtevajo, naj bodo te izjave v mestih in trgih ob morju dvojezične. Vlada si je prizadevala omogočiti kompromis med Hrvati in Italijani ter je obljubila Italijanom, da jim da v Splitu italijansko ljudsko šolo in v Zadru nižjo realko, ako sprejmejo hrvatsko ponudbo, da naj bodo uradne objave dvojezične samo v onih mestih, v katerih je 50% prebivalstva italijanske narodnosti. Italijani so ta vladni predlog odklonili z motivacijo, da jim šole gredo po zakonu in pravu in da te šolske ponudbe ne morejo sprejeti kot kompenzacije za njih politične pravice.

b **Kompromis o jezikovnem vprašanju za Dalmacijo** je dosežen. Hrvatski in italijanski zastopniki so se pogodili v tem smislu, da bodo italijanske vloge v italijanskem jeziku reševane in da bodo uradi v mestih, v katerih je 50% italijanskega prebivalstva dvojezično uradovali.

b **Novi stroški za mornarico.** „N. W. T.“ objavlja članek nekega mornariškega tehnika, kateri dokazuje, da je naša vojna mornarica že popolnoma zastarela in da bomo morali z ozirom na to, da Anglija, Nemčija, Francija, Italija in Amerika gradijo nove bojne ladije po tipu Dreadnought (drednot = ne boj se ničesar) tudi zgraditi v naj-

krajši dobi štiri take bojne ladje. Vsaka teh ladij stane malenkost 55 do 60 milijonov kron, vse štiri bodo stale torej 240 milijonov kron.

To bode naša zahvala za zavezniško zvestobo Nemčije v avstro-srbskem sporu. Naša mornarica bo morala služiti nemški mornarici v okrepilo proti angleški vojni sili.

b **Bančno vprašanje.** Pogajanja med obema vladama so zaključena, avstrijska vlada bo dala pa šele danes ogrski definitivni odgovor. Gotovo je, da bode madžarska zahteva kartelne banke odklonjena. Madžari bodo, kakor vse kaže, vse svoje zahteve glede kartelne eventualno popolnoma samostojne banke odložili in privolili v to, da se bančni privilegij do 1917. l. podaljša. Na ta način upajo sedanji koalicijski mogotci, da se vzdržijo na krmilu — in pri državnih jasliah, iz katerih s takim apetitom zobljejo.

b **Ogrska kriza.** Ostavka Wekerlovega kabineta pomeni, kakor listi poročajo, konec koalicijske vlade. Novo vlado prevzame stranka 1867 letnikov z grofom Andrassyjem na čelu. Bančno in vojaško vprašanje bode izključeno iz nadaljnjih pogajanj ter ostane v teh dveh vprašanjih vse pri starem, zato si pa bode Andrassy prizadeval, da ga vladar odveže od obljube, izvesti splošno in jednako volilno pravico ter jo nadomestiti z volilno reformo, v prilogo vladajoči madžarski kliki.

Prevrat na Turškem.

b **Sultan in šerijatski zakon.** Sultan ni samo vladar vseh Osmanov, ampak tudi kalif, t. j. naslednik proroka Mohameda. Po domačem zakonu sedanje vladarske hiše ima sultan pravico dati vse svoje brate in cesarske prince pomoriti, da na ta način onemogoči premeno na prestolu. Dogodilo se je pa že večkrat, da so sultana, katerega so zdravniki proglasili za umobolnega, sicer odstavili, da mu pa vendar niso vzeli življenja. Ker je pa sultan, kakor rečeno tudi kalif, je šek ul islam odločil, da se kalif ne more odpovedati in da torej ne moreta biti v smislu svetih knjig dva kalifa naenkrat. To se pravi, odstavljenega sultana — kalifa treba umoriti. Sultan Abdul Hamid bo gotovo odstavljen, po vsem tem se mu torej kaj lahko primeri, da bode tudi na temelju svetih šerijatskih zakonov, katere je hotel braniti proti Mladoturkom ter z odobravanjem šek ul islama obsojen na smrt ali kako drugače odstranjen.

b **Splošni položaj.** Mladoturške čete se čedalje bolj bližajo Carigradu. Proklamacije na prebivalstvo in proti upornikom so nabite po vogalih turške prestolnice, vse je mirno. Vojaštvo v raznih posadkah prestopa v mladoturški tabor in celo vojne ladije, ki stoje pod Jildiz kioskom (sultanova rezidenca) so se baje sultanu že izneverile in prestopile na mladoturško stran. Veliki vezir Tevfik-paša je dal sultanu ultimatum, naj se do srede zvečer (21. t. m.) odloči, ali z lepa odstopi ali ne.

Sultanov tajnik je izjavil, da sultan odstopi, ako bode armada to zahtevala.

b **Sultan hoče zbežati.** Razni listi poročajo, da je vse pripravljeno za beg. Sultan je baje spravljal tudi že svoje zaklade na nek parnik in druge vrednosti ima baje že zastopnik angleške banke v varstvu. Mladoturki hočejo to pot s sultanom obračunati, toda niso si še na jasnem, kako bodo to storili.

a **Zmešnjava na Visoki porti** čedalje bolj raste, mnogo uradnikov niti ne prihaja več v urad. Vojni minister Edhem bej in korni poveljnik Nasim bej sta baje odstopila. Prebivalstvo v Stambulju je tudi že večinoma proti sultanu.

a **Nagli sod.** Mladoturki so že proglasili nagli sod. V Solunu so postavili 30 članov mohamedanske unije, ki so na sumu, da so šuntali, pred nagli sod. V S. Stefanu so softe, hodže in neki ulema pomorili 11 poslancev. Morilce so koj prijeli, razburjenost v mladoturški armadi je vsled tega velika in je bilo le težko ubraniti morilce pred linčanjem.

a **Pogajanja med sultanovo vlado in Mladoturki.** Vlada bi rada odvrnila katastrofo, ki grozi sultanu. Priznala je Mladoturkom, vse kar zahtevajo, izroči jim Carigrad in vse posadke tudi ono v sultanovi rezidenci v Jildiz kiosku, da odstranijo sedanjo posadko iz Carigrada itd., ako Mladoturki opuste zahtevo, naj sultan odstopi. Mladoturki pa tega nočejo sprejeti, dobro vedo, da ne bodo naleteli nikjer na najmanjši odpor. V Čataldži je zbranih že 25 tisoč vojaštva in ga bode kmalu 30 tisoč. Tekom današnjega dne se bode izvršil vhod te armade v Carigrad.

a **Krvoločnosti v Mali Aziji.** Kurdi in drugi fanatiki so v raznih mestih Male Azije pomorili veliko število Armencev, Grkov in drugih kristjanov.

Dnevna kronika.

b **O veleizdajskem procesu v Zagrebu** pride poročilo jutri, ker danes primanjkuje prostora.

b **Katoliški učenjak dr. Janez Evangelist Krek** je, kakor s ponosom poudarja, za svojo osebo marxist, socialni demokrat najbolj čiste konfesije, znanstvenik najmodernejšega kalibra, pristaš materijalističnega pojmovanja zgodovine in evolucijonist t. j. neke sorte darwinist (Bog mu grehe odpusti!). Da je pa poleg vsega tega tudi katoliški duhovnik, profesor na katoliški bogoslovnici v Ljubljani in izdajatelj „Zgodb sv. pisma“, to nekaterim ljudem ne gre v glavo. In vendar je dr. Janez Evangelist Krek baš s tem podal neovrgljiv dokaz svojega materijalističnega naziranja, da kot darwinist in evolucijonist, ki torej v Mojzesovo zgodovino o stvarjenju sveta prav nič ne verjame, našemu „dobremu in vernemu“ ljudstvu te „zgodbe“ razlaga in tolmači in si tudi daje to „učeno delo“ prav mastno plačevati. Delo je delo in vsak delavec je vreden svojega plačila, pravi pregovor. In da bi si kot dober materijalist s svojim

delom čim več „zaslužil“, toči to svojo modrost kolikor mogoče na drobno in vstvarja tako samemu sebi neusahljiv vir bogatih dohodkov, kar je nov dokaz za to, da je Janez Evangelist tudi v praksi nedosegljiv narodni gospodar, v resnici avtoriteta! Da je to materijalistička doslednost, to je jasno, ali je pa tudi honetno, o tem se vernim katoličanom ne spodobi govoriti. Gospod Janez Evangelist so katoliški duhovnik in to je dovolj.

Dopisi.

o Iz Slovenske Bistrice. (Občinske volitve.) Radostno je bilo naše poročilo o volitvah novega občinskega zastopa v Slovenski Bistrici, ker se je vendar enkrat tudi v tem mestu pokazal slovenski živelj v taki moči, kakor še nikdar doslej. Žalost nam pa krči srce nad malomarnostjo nekaterih, ki so s svojo odsotnostjo zakrivil, da niso že sedaj izšli Slovenci s popolno zmago iz volilnega boja. Počujemo s tem o volitvah natančneje poročilo, ker se širijo in se še bodo širile o volitvi v raznih nemških listih čisto krive vesti, in ker je ravno ta volitev lep vzgled, kaj premore vstrajno delo, in kaj lahko zakrivi malomarnost samo enega volilca.

Občinsko gospodarstvo v Slovenski Bistrici je strašansko zavoženo. Kako je prišlo do tega, objavimo ob drugi priliki; za sedaj omenjamo samo, da sta neomejeno gospodarila z občinskim premoženjem doslej le župan Stiger in podžupan Versolatti. Pri vsakem večjem podjetju sta gledala v prvi vrsti le na to, da pripade njima kak dobiček. Bodemo možema to svoj čas dokazali. Zaradi tega njima je seveda dobro delo, če sta imela v odboru le kimačve, ki se za njuno delo in za nepostavnost njunega početja niso zmedli. Tudi to jima bomo dokazali. V zadnjem času se je pa to malo izpremenilo. V občinski odbor je prišlo tudi nekaj mož, katerim je Stigerjevo, po receptu strastnega nemškonacionalca notarja Wiesthalerja „urejeno“ početje začelo presedati, in tem odbornikom je bil dobrodošel sklep slovenske stranke, da se udeleži novih volitev občinskega zastopa, in da se morajo spraviti v občinski odbor boljši gospodari. Tako ste si stali pri volitvah dasproti dve stranki: stranka kimovcev in gospodarska stranka. Sprvo so volili oni, katerim se je šlo za stolec v občinskem odboru, ali pa ki se brigajo v prvi vrsti za to, da ostane občinski zastop še naprej izključno v Stigerjevi oblasti. Drugo stranko so tvorili Slovenci, katerim so se pridružili dosedanjí občinski odborniki Gril, Katz in Zupančič, ki so pač videli, da z dosedanjim gospodarstvom zavozimo v kratkem v blato, iz katerega nas nikdo več ne reši.

In tako se je pričel volilni boj, kakoršnega Slovenska Bistrica dosedaj še ni poznala in ki je trajal nad tri mesce. Stigerjeva stranka je delala z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi, da obdrži oblast v svojih rokah. Omenimo samo, da se je samovoljno popravljal že pravomočni volilni imenik, in bilo je treba od slovenske strani največje pozornosti in energičnih korakov pri nadzorstvenih oblastvih, da se je takemu početju napravil konec. Z grožnjami so se silile razne stranke k podpisu pooblastil, ki jih je zbiral apotekar Petzolt. Tako so dobili pooblastilo od neke volilke samo na ta način, da so ji grozili, da bi ji Petzolt, če se mu zameri, kot apotekar mogel škodovati.

In kakšna so bila ta pooblastila! Prazne tiskovine. Osebe, ki so podpisale pooblastila, še danes ne vedo, kdo je za nje volil in mislijo vse, da so pooblastile Petzolta. Imamo dokazov in prič dovolj za to. In glasovnic je bilo na rotovžu na razpologo cel kup — za Stigerjeve volilce, ki so jih imeli kar po pet in več. Na volišče so spravili Stigerjanci vse do zadnjega moža, tako da smelo trdimo, da več volilcev ne dobijo pri najhujši agitaciji, kakor so jih sedaj.

Volil je zoper Slovence grof Attems, Ježovnik iz Arjevsi, Adam Kincel iz Št. Jurja in drugi. Pripehljal se je na volišče Wastian, drugi častni občani so volili s pooblastili.

Volile so celo osebe brez legitimacije. Protesti od slovenske strani so bili seveda brez uspeha. Vkljub temu pa je bilo slovenskih glasov oddanih več kakor nemških. Da je temu tako, sledi že iz tega, da so slovenski kandidati Gril, Katz in Zupančič, ki niso od nasprotni strani dobili ne enega glasu, bili izvoljeni z absolutno večino 105 glasov. Le needinost je bila kriva, da niso tudi ostali slovenski kandidati dosegli enakega števila glasov. Nekateri volilci so si namreč domišljali, da morata biti Stiger in kovač Arzenšek izvoljena, in ta dva zapisali na škodo slovenskih kandidatov na glasovnico. Normalno razmerje bi bilo pri edinstvenem postopanju: Slovenci 105, Nemci 102 glasova. Vsled neenakega postopanja pa so dobili slovenski kandidati Krulc, Novak in Vrečko po 101 in 100 glasov, Stiger pa 10 in Arzenšek 3 več, kakor bi jih bilo sicer na njih odpadlo. Ako bi bili Slovenci dobili le še en glas, prišlo bi bilo vsaj do zrebangu med 2 slovenskima in 2 nemškima odbornikoma. Ako bi pa bili Slovenci dobili še 2 glasova, imeli bi absolutno večino za vse svoje kandidate. Zaradi tega nas tako hudo boli neodpušljiva nemarnost onih slovenskih volilcev, ki so izostali, med temi oba bivša slovenjebistriška kaplana, ki niti nista smatrala za potrebno, da bi bila poslala pooblastilo, čemur se moramo tembolj čuditi, ker sta oba bila priljubljena kot vrla rodoljuba. Izostala sta tudi edina slovenska uradnika, nemško uradništvo pa je nastopilo do zadnjega moža ne le osebno, marveč tudi s pooblastili. — Trpke besede nam pri tem silijo v pero; vendar pa raje opustimo za danes vsako očitjanje, ker morajo volitve biti ovržene, a za nove volitve smo dovolj izsolani. Moralna zmaga je na slovenski strani. Stiger pa se je mogel prepričati, da stoji Slovenci že na pragu rotovža, in da bodo ta prag tudi pri prvi priliki prekoračili. Stiger ki je pri teh volitvah baje trdil, da je Janez različna oseba od Johanna, še zna čez kratko dobo videti pred seboj celo vrsto Janezov. Slovenjebistriškim Slovincem, ki so že sedaj pokazali, da v resnici nadvladujejo, pa kličemo: Pogumno in vztrajno naprej!

Štajerske novice.

o „Hans (pl.) Woschnagg je v svoji nemškonarodni časti težko užaljen...“ piše tukajšnja „vahtarica“, ker ga je Aistrich osumil v vsenemškem dunajskem dnevniku, da je bil „sokolist“. „Vahtarica“ mogočno vpije, da je to nizkotno sumničenje, nava d n a laž. Ker so nam te stvari tudi nekoliko znane, potrdimo, da je Aistrichova trditev resnična; Woschnagg, takrat še Vošnjak, je bil navdušen član mozirskega „Sokola“ in če se ne motimo, celo podstarosta ali starosta. S tem pa torej ne povemo ničesar novega, ker je to že Aistrich naznanil nemškemu urbi et orbi. — Vošnjak je namreč še na drug način „izdal“ svojo sveto „nemško“ narodnost: bil je tudi član šoštanjске „Čitalnice“! Ker bi nam bilo v resnici zelo žal, ako bi celjski Nemci izvolili narodno-nemško nezanesljivega moža, bomo še priobčili nekaj podatkov o takratnem Slovincu, sedaj Hansu (pl.) Woschnaggu, da bodo vsestransko dobro poučeni o svojem kandidatu, čegar nemškonacionalna sedanja čast je težko užaljena. Sicer pa damo celjskim in šoštanskim Nemcem praktičen svet: čemu voliti moža, ki je bil včeraj sokol, danes turnar in jutri morebiti celo kakšen ginnasto? Volite rajše takoj g. dr. Gvidona Serneca, ki je bil vedno Slovenec in ostane Slovenec ter je značajan, neomahljiv mož! Saj veste, dragi „nemški“ prijatelji, da kdor spreminja narodno barvo kakor kameleon, tudi v drugih ozirih ni zanesljiv. Upoštevajte zatorej naš svet in volite g. dr. Gvidona Serneca, ki se ne sramuje, da je sokol, kakor Hans (pl.) Woschnagg!

o Zvezarsko narodnjaštvo se kaj pristno zrcali na hiši F. Samca ob ložniškem mostu na državni cesti. Ta pristni katoliški mož, ki se prav rad ponaša z dvomljivo častjo, da mu je njegov stotnik pri vojaki celot kot podčastniku iz zaničevanja pljunil v lice in ki se prav po primojduševsko trka na prsi, češ če bi le bili vsi tako dobri Slovenci kakor je on, je obesil na svojo hišo tak-le popolnoma nemški napis: „K. k. Tabak Trafik. — Adolf Trafenik, Cilli.“ Sramota! Saj menda ne hodi po tobak k Samcu protestantovski pastor, ki ne zna slovenski, vsak drug nemški tar pa zna pri nas razum svojega celjskega kuheljadca tudi slovensko. In kako lepo se šele zrcali iz tega napisa geslo „Svoji k svojim“. Imamo v Celju nad vse zavednere in v vsakemu oziru strokovno izobraženega slovenskega slikarja g. Bevca, no g. Samec tega ni našel, pač pa mu je moral delati napis bivši nemškutarski komij, sedaj nekaj mazač Trafenig. Žalostna slovenska zavednost!

o Kulturna slika iz celjske nemške hiše. Piše se nam: Dosti se hvali slavna kultura celjskih bratcev in s to kulturo se strinja prizor, katerega sem videl v nedeljo dne 18. t. m. v Celju ob pol 8. uri zvečer v vratih v „Deutsches Haus“ pri kolodvoru. V vratih se je pokazala neka gospodična, gotovo blagajničarka te gostilne. Umin kala se je in za trenotek je skočil za njo natakari in ji prisolil javno v vratih tako toplo in glasno zaušnico, da je odmevalo do „šparkase“. Blagajničarka je jokala na ulici blizu 10 minut. Ljudi na srečo ni bilo mnogo pri tem prizoru. Le skupina železniških uradnikov je občudovala natakarjevo surovost. Lepa omika ima svoje gnezdo v tej dični nemški celjski hiši!

o Veliko izživalno slavnost nameravajo prirediti vsenemški buršaki o binkošti v Celju. Ker ti gospodje zelo radi pomnožujejo furtim vsenemško imetje iz tujih žepov (glej Ptuj!) in se radi spozabijo v svoji kulturnosti tako daleč, da pobijajo tuja okna, opozarjamo že danes državno pravdnštvo in politične oblasti na te tiče.

o Kupil je g. Dirnberger v Celju na Graški cesti hišo štev. 17. (poleg Vošnjakove), prej lastnina dedičev po umrli gospe Neckermann.

o Dr. Benkovič na pobegu iz Brežic v Celje. Iz več virov zanesljivo vemo, da dr. Benkovič v Brežicah pod nogami tako gori, da hoče pustiti svoj državnozbornski volilni okraj brežiški in tudi svojo pisarno ter se naseliti kot odvetnik v Celju. Savinčani! Ta mož, ki mora bežati pred svojimi državnozbornskimi volilci v Vaš okraj, naj postane Vaš poslanec!

a Zaupniki narodne stranke, pozor! Kaj je z dostavljanjem glasovnic in legitimacij? C. kr. okrajno glavarstvo v Celju je včeraj, dne 19. aprila 1909 št. 18.854 dostavilo g. dr. V. Kukovcu v Celju sledeči važni odlok: „Na Vašo pritožbo z dne 18. t. m., da je občinski odbor v Št. Jurju ob J. ž. okolica sklenil, dostavljanje legitimacij in glasovnic za deželnozbornsko volitev volilcem izročiti posameznim občinskim odbornikom, ne more c. kr. okr. glavarstvo nič ukreniti, ker ta sklep ne nasprotuje niti obstoječim zakonom niti ni občina s tem sklepom svojega delokroga prestopila. Temveč ima po § 48 občinskega reda občinski odbor pravico, da nastavi za oskrbovanje krajevnih poslov za posamezne dele občine vodilne občinske ude. Kar se tiče od Vas izrečene nevarnosti vplivanja na volilce in izpolnjevanje glasovnic, se opomni, da ima za taka nedopustljiva dejanja zakon z dne 26. prosinca 1907. drž. zak. št. 18. o va-

rovanju volilne prostosti zadosti prilik da se v konkretnih takih slučajih krive osebe na odgovor pozovejo.

C. kr. namestniški svetnik Müller m. p.“

Kaj sledi iz tega? Prvič, ker je oblast spoznala, da smejo prevzeti razdeljevanje glasovnic in legitimacij občinski odborniki, naj se tega poslužijo tudi napredni in ne le klerikalni občinski zastopi. Drugič, kjer se županstvo na občinske sluga ne more zanesti, naj razdeljevanje poveri zanesljivim odbornikom. Tretjič, ako bi kak občinski odbornik po naročilu klerikalne stranke vplival na volilce ali sam glasovnice popisal, javite nam ta slučaj takoj, da ga naznanimo kazenski sodnji! Zaupniki, dobro preštudirajte ta odlok in izvajajte posledice. Volitve morajo biti svobodne!

o [Dr. Benkovič in Terglav bo beta prih. nedeljo strašila v zgor. Savinski dolini, Vrstovšek bo pa v Šoštanju razvijal svoj „program“.

d Profesor Vrstovšek žali volilce. Vrstovškov list „Straža“ imenuje naše kmete, ki so se udeležili v nedeljo njegovega shoda, kričače in laže, da jih je bilo le 20 in med njimi nekaj Italijanov. Kmetje volilci! Zapomnite si to psovanje in te laži klerikalnega kandidata in odgovorite s tem, da oddate vsi svoje glasove dr. Božiču!

o Vladimír Pušenjak — liberalec! Pred kratkim je organizator klerikalnega posojilništva, Vladimír Pušenjak, ki glasom „Straže“ zdaj prireja za Roškarja volilne shode, na nekem klerikalnem shodu hudo naletel. Kmetje so nad njim vpili: „Tiho bodite, Vi ste sami liberalec!“ Za to imamo priče. Preteklo jesen je pa dr. Jankovič istemu Pušenjaku pri „Nadvojvodi Ivanu“ v Mariboru zalučal v obraz besede: „Vi ste lažnjivec, tožite me!“ Torej enkrat lažnjivec, enkrat liberalec, enkrat medved orjaka Roškarja — znanega čarostrelca.

d Na Remšniku je ustanovil preteklo nedeljo mariborski dr. Hohnjec izobraževalno društvo. Kako pa ti ljudje razumevajo izobraževalno delo, je pokazal njegov govor, ki se je bavil večinoma le s politiko. Celot ubogega socialdemokrata Schuhmaierja ni pustil pri miru. Priporočal je na vse mogoče načine „dičnega“ Pišeka, katerega pa seveda na Remšniku nihče ne bo volil. Ljudje, ki so hoteli slišati na shodu kaj poučnega, so zmigavali z glavo in rekli „nak“ ter odšli. Gospodje okoli krščansko socialne zveze! Izobraževalno društvo na Remšniku je prepotrebno. A izrabljati to narodno kulturno delo v agitatorične in politične namene za časa volilnega boja, se pa pravi ne pojmovati narodno izobraževalno delo v obmejnih krajih. Ali se vam ni šolska soba odstopila edino le za izobraževalni shod in kako ste držali svojo besedo? Seveda, politika na prižnici, v spovednici, v izobraževalnih društvih in povsod! Potem še ni „šment“, da bi vera ne prišla v nevarnost.

a Kako mnenje ima g. kaplan o svojih ovčicah? Ko so klerikalni volilci (!!) v Št. Vidu na shodu med govori naprednih govornikov vpili in razgrajali, je eden naših somišljenikov navzočega kaplana Ostrža interpeliral. Ta je bil očitno v zadregi in je dejal: „Obžalujem, nimajo pojma o tem, kar se govori!“ Brez komentarja!

o Frančiškan — agitator. Minulo nedeljo se je peljal kakor vsako nedeljo nek mariborski frančiškan na Falo maševati. V vlaknu je začel takoj obdelavati nekega pohorskega kmeta zaradi volitev. Zaveden pohorski kmet pa se ni dal pregovoriti in ga je zavrnil rekoč, da on že sam ve, koga bo volil.

o **Za narodni sklad** so darovali: Franc Sitar v Žalcu kot skupiček za 23 kuponov bloka št. 194 znesek 4'60 kron; neimenovan Šoštanjčan 20 K; napredni Žalčani nabrali 24'20 K. — Živel!

o **Za narodni sklad** je nabralo veselo omizje v gostilni g. Jakoba Zabavnik v Jastrebcih pri Sv. Bolfanku pod geslom „Zmaga je naša“ K 4'10. Priserčna hvala našim vrlim in zavednim bolfanskim somišljenikom! — Štajerski rojak na Koroškem gosp. Rado Borko v Beljaku je daroval K 4. — Priserčna hvala!

v **Red na poštah**. Na trgovca Ant. Štupica v Šmarju pri Jelšah se je oddala dne 23. marca pri Malinedelji pošiljatev (1 puran). Adresat je dobil dne 25. marca popolnoma pravilno pošto spremnico, a — paket šele dne 28. marca. Puran je seveda že smrdel in se ga je moralo takoj zagrebsti. Seveda ima g. Štupica škodo in je zahteval od poštnega ravnateljstva v Gradcu odškodnino. Kako pa se je mož začudil, ko je dobil namesto od pošte odškodnino, od pošiljalke pismo, v katerem stoji: „poštarica mi je prinesla nekaj pokazat, da bi morala jaz plačati nekaj 8 K in še nekaj zaradi tiste pure, ki sem ti jo jaz poslala. Gospodična pravi, da bo najbrž tisti moral plačati, ki je naslov pisal.“ Tako! To je pa res lepo! Konstatiramo, da je bil naslov na spremnici in na zavoju popolnoma enak in pravilen. Ali niso to prav čedne razmere na naših poštah? Najprvo pošljem dragega purana, pa ker so ga zaradi slovenskega naslova na zavoju pošiljali po nepravilnih poštah in ga pustili zasmrdeti, še naj plačam povrh 8 K.

d **Dvojno mero** ima vodja c. kr. okr. glavarstva v Slovenjgradcu, znani Poigher; eno za Slovence, drugo za Nemce. Vedno gleda, da le Nemcem astreže in njihovim kričanjem. Za Slovence se pa ne zmeni, ker ve, da smo preponižni. Toda povemo mu, da je naše velike potrpežljivosti tudi že enkrat konec. Preziranja in zapostavljanja ne trpimo več od nikogar, najmanj pa še od c. kr. uradnikov, kateri so namenjeni nam ter plačani z našim denarjem. O Veliki noči je prišel Poigher namreč na Muto, da je pripel lastnoročno križec odlikovancu nemško-nacionalnemu županu Erberju. Tako dela z nemškimi zagrizenimi župani ter jih odlikuje vpričo ljudstva. Slovenskemu županu g. Mravljaku pri Sv. Antonu na Pohorju je pa poslal križec — po pošti. Tako pristransko postopanje c. kr. uradnika mora izzvati vihar. In ta vihar bode odnesel tudi g. Poigherja iz Slov. Gradca. To mu lahko jamčimo že danes.

o **Umrl je** v Konjicah bivši tam. dolgoletni občinski tajnik gosp. Alojz Kalšek v Gotovljah. Četudi je moral pokojnik morebiti ob velikem samozatajevanju služiti celo vrsto let za boro plačo konjiški nemškutariji, slednja ob njegovi smrti in njegovem pogrebu ni čutila toliko pijetete in ni imela toliko takta, ki ga pozna sicer najzadnji hribovec, da bi bila izobesila raz občinsko hišo črno zastavo v znak žalosti ter da bi bila položila venec na krsto. Je pač značilno za inteligenco razpadajoče konjiške nemškutarije.

o **Dr. Koroščeve šale** z županom Nemcem. Kakor se nam piše od Sv. Jurja ob Šč., je Korošec ponudil za tam. okraj kandidato dragotinskemu županu Nemcu, na drugi strani pa je pisal križevskim zaupnikom, naj se izrečejo proti njemu. To se je sedaj počasi zvedelo, in celo tisti, ki niso zvezarji, obsojajo to Koroščevo norčevanje z domačega kmeta! Seveda je Roškar s svojimi krvavimi prsti dr. Korošcu ljubši, saj poštenjaki se zmiraj najdejo!

o **Narodnjake v Dravski dolini** in drugod opozarjamo, da Nemci in tujci vedno bolj raztezajo grabežljive roke po slovenskih gozdih. Na obmejnih krajih kupujejo celo domove, ki jih gotovo ne bodo pozneje prodali Slovincem. Nekoč se je mislilo na neko obrambno društvo. Ali ne bode nič iz tistega? Ne odlašajte predolgo, da ne bode prepozno!

o **Protli kandidatu Nar. str. v splošni skupini v Slov. gor.** se bori dr. Korošec po „Str.“ A tega kandidata niti — ni. Človek se pri takem brambabariranju nasmehne in si misli na glasovitega viteza don Kišota.

o **Ruška koč**a bo imela od 1. junija do 1. oktobra pošto zvezo s c. kr. pošto v Rušah in sicer trikrat na teden. Pri hiši bo c. kr. poštna uprava oskrbela poštni nabiralnik.

o **Turistom in izletnikom iz Maribora** in drugod naznanjamo, da pred enim mesecem ne hodijo v Šumik. Velik sneg je vse brvi podrl in na raznih krajih so plazovi odnesli pot. — Smrtno nevarno pa je zdaj hoditi pod velikim Šumikom in Verno, kjer se zdaj plavijo deloma po drči, deloma po strugi drve in krli. — Podravska podružnica S. P. D.

o **Zastrupil se** je na Dunaju 23-letni sin dež. šol. nadzornika Lampla dr. Henrik Lampl s cijankalijem. Mladi mož je bil asistent v dunajskem vseučiliškem kemičnem zavodu. Pred kratkim so ga nastavili v oddelku, ki mu ni prijal in se mu je zdelo, da so sedaj vsi načrti, ki si jih je glede svojega znanstvenega delovanja napravil, prekrizani. Lotila se ga je taka duševna potrtost, da se je konečno zastrupil. Vzel je 25 gramov cijankalija in je nato delal s peresom na listek, na katerem je to naznanil, vsakih 5 sekund črtico, da se je videlo, kako je strup učinkoval. Napravil je 9 črtic in pri 9. stenografiral: sedaj slabim. O svojem namenu je obvestil le brata, inženirja na Dunaju, starišem ni ničesar sporočil.

Kranjske novice.

v **Ljubljanske občinske volitve**. Včeraj so se vršile občinske volitve v II. razredu. Oddanih je bilo 405 glasov. Od teh so dobili narodno napredni kandidati Karel Mayer 396, dr. Fr. Novak 399 in dr. Jos. Pipenbacher 398 glasov.

v **Iz deželnega odbora**. Dr. Mantuani je imenovan ravnateljem deželnega muzeja; Viljem Hrovatin je postal tretji revident pri deželni užitnini.

v **Zveza slovenskih odvetnikov** je imela v nedeljo dne 18. tm. svoj redni občni zbor v Ljubljani. Predsednik dr. Triller je v daljšem poročilu obrazložil zvezino delovanje v preteklem letu ter se je spomnil zlasti tudi v tem času umrlih članov gg. dr. Dečko (Celje), Srnec (Maribor) in Kapus (Ljubljana). To poročilo se je s poročilom blagajnika dr. Kokolja vred odobrilo. Sledila so potem temeljita poročila o justičnih razmerah na Koroškem, Štajerskem in Kranjskem, o katerih se je vnela jako živahna debata. Zlasti se je med drugim z ogorčenjem konstatovalo sistematično in trdovratno odklanjanje sleherne trohice jezikovne ravnopravnosti celo od strani kranjske c. kr. finančne prokurature (!) ter se je sklenilo postopati zoper jezikovno prakso tega vsenemškega c. kr. urada v Ljubljani z najostrejšimi sredstvi. Vzpričo neznosnim jezikovnim razmeram na Koroškem in deloma tudi na Štajerskem pa je sklenila „Zveza slovenskih odvetnikov“ izdativsvrhu informacije najširših slovenskih krogov posebno brošuro, v kateri se

bodo te razmere podrobno naslikale ter priobčile tudi primerne tozadevne resolucije slovenskih odvetnikov. V isto svrhu sklical se bo ob prikladnem času shod vseh tostranskih jugoslovanskih odvetnikov in notarjev, na katerega se bo povabilo tudi vse jugoslovanske državne in deželne poslance. Koncem zbora se je vršila volitev odbora, v katerega so bili poklicani vsi dosednji odborniki t. j. dr. Triller (predsednik), dr. Krisper, dr. Kokalj, dr. Kušar, dr. Leskovar, dr. Hrašovec (za Štajersko), dr. Brejc (za Koroško) in dr. Rybač (za Primorsko). Le mesto dosednjega tajnika dr. Novaka, ki je odklonil vsako zopetno izvolitev, je bil izvoljen dr. Žirovnik.

v **Z nožem je zabodel** v ljubljanski klavnici v prepirumesarski pomočnik Fr. Bogataj mesarskega pomočnika Jožefa Kristana. Kristana so prepeljali v bolnišnico.

v **Za živnozdravnika** v Mokronogu je imenovan g. Fr. Tepina.

v **Za župana v Logatecu** je izvoljen mesarski mojster in gostilničar Fr. Korenčan.

C. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu je odredilo, da se v Ljubljani od 1. maja naprej ne bodo več ob nedeljah in praznikih dostavljali poštni zavitki; slej kot prej pa se bodo vročevale strankam nujne in ekspresne voznopostne pošiljatev, kakor tudi one z lahko pokvarljivo vsebino. Naslovnikom je dovoljeno, da prejemajo vse zavitke tudi ob nedeljah in praznikih na pošti, ne da bi jim bilo treba za to prej podati kako izjavo.

Koroške novice.

a **Iz politične službe**. C. kr. deželnovladni koncipist Rene Fontaine pl. Felsenbrunn je prideljen okrajnemu glavarstvu v Št. Vidu.

a **Konkurz bankirja Winklerja**. Zaradi bolezni obtoženca preložena obravnava se vrši v sredo, 11. majnika pred razsodnim senatom.

a **Iznajdba**. Deželni inženier St. Purchala je izumil žepni računski stroj za seštevanje, odštevanje in množenje itd. Izumitelj se je že priglasil za svojo iznajdbo za patent.

a **Umrla je** v Celovcu v soboto zvečer v dež. bolnišnici gospa Mar. Perko pl. Monshoffa, soproga vpok. dež. sod. predsednika, v 61. letu.

Primorske novice.

a **Nov Lloydov parnik „Linz“** so spustili v morje v tržaški luki zadnji torek. Zgrajen je v arzenalu avstr. Lloyda, namenjen za tesalijsko linijo in opremljen z največjim komfortom, nosi 6700 ton in prevozi na uro 11 milj.

a **Strup je splil** v Trstu 17-letni trgovski agent pri trvdki Chierigo R. Pazzarel. Prepeljali so ga v bolnišnico. Vzrok še ni znan.

a **Volitve delegatov in namestnikov za občni zbor deželnega urada splošnega pokojninskega zavoda** v Trstu se vrše v nedeljo, 16. maja v sejni dvorani v Trstu, via della Caserma 4/II.

a **Umrl je** 16. t. m. poštar v Škocijanu pri Mokronogu Ludvik Urbančič.

a **„Državi nevarna“ društva**. „Piccolo“ poroča, da se je italjanskim državam uradnikom v Trentinu prepovedalo sodelovanje pri laških planinskih društvih „Rododendro“ in „Trentinsko plan. društvo“. Sodnik dr. Emer v Trentu, predsednik „Rododendra“, je pa izjavil, da predsedstva ne odloži, ker misli, da je z njegovo lastnostjo kot državni uradnik ni v nasprotju. Emer je zaradi tega v disciplinarni preiskavi.

a **Konzistorijalna svetnika** sta postala dr. Anton Gregorčič in častni kanonik Castelliz v Gorici.

a **V Pulju** je odstopil dr. Dominik Stanich kot predsednik mestnega upravnega odbora. Nekateri pravijo, da zaradi slabega zdravja, drugi pa zopet, ker baje gospodarstvo ni najboljšo. Njegov naslednik je dr. Bugatto.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Prevozi rezervistov.

a **Dunaj**, 22. apr. (Brz. Nar. Dn.). „Fremdenblatt“ poroča, da se danes začnejo prevažanja rezervistov iz Bosne in Hercegovine. Za prihodnje dni že pričakujejo tukaj prve vlake z rezervisti.

Poslanec Kaftan umrl.

a **Praga**, 22. apr. (Brz. „Nar. Dn.“). Mladočeški državni in deželni poslanec Kaftan je danes zjutraj ob pol 9. uri umrl. Bil je že kakih 5 tednov bolan na ledvicah, a je izrecno prepovedal, naj o tem ne pride nič v javnost. V soboto popoldan bo pogreb od dominikanske cerkve.

Nadomestne drž. zb. volitve v okraju odstopivšega Černohorskega.

a **Praga**, 22. apr. (Brz. „Nar. Dn.“). Danes se vrše nadomestne volitve za mandat odstopivšega mladočeškega poslanca dr. Černohorskega v državni zbor v okraju Praga-Višehrad. Za mandat se poteguje nič manj ko 5 čeških kandidatov. Včeraj je prišlo do hudega spopada med narodnimi socijanci in socijalnimi demokrati vsled izzivanja narodnih socijalcev. Policija je z veliko težavo napravila red. Danes so vsi volilni lokali bili že od zjutraj policijsko zastraženi.

Ogrska ministerska kriza.

a **Budimpešta**, 22. aprila. (Brz. „Nar. Dn.“). Dogovori med obema vladama so se začeli danes ob 10. in so trajali do 11. ure. Uradni komunike, ki je bil izdan, pravi, da predloga ogrske vlade za kartelno banko avstrijska vlada ne more sprejeti niti iz principijelnih niti iz tehničnih razlogov, ker bi v parlamentu ne dobila niti jednega glasa za to predlogo.

Homatije na Turškem.

b **Carigrad**, 22. aprila. (Brz. „Nar. Dn.“) Sultanove žene so se na 23. vozovih z vso služinčadjo preselile v Skadar.

b **Carigrad**, 22. aprila. (Brz. „Nar. Dn.“) Mladoturški odbor je stavil vladi sledeče pogoje: 1. naj da sultan garancije, da bo varoval ustavo; 2. naj vlada preišče, v koliko je sultan kriv na uporih čet; 3. naj se krivce strogo kaznuje.

b **Pariz**, 22. aprila. (Brz. „N. D.“) Carigrajski dopisnik „Matina“ poroča iz San Stefano, da je govoril z Inverbejem, ki je baje izjavil, da je sultan kot vladar znanaprej nemogoč, njegov ostanek bi bil istoveten s poginom domovine. Sultan se lahko popolnoma zanese na našo velikodušnost, nikakor mu ne strežemo po življenju, a vladar pa vendar ne bo mogel ostati.

Vseslovanska konferenca.

o **Petrograd**, 22. aprila. (Brz. N. D.) Na vseslovanski konferenci je stavil Šarafov predlog, naj se dela z vsemi močmi na spravo med Poljaki in Rusi, s tem si pridobe simpatije avstrijskih Slovanov in tako strejo avstrijsko-nemško zvezo. Njegovim izvajanjem so vsi pritrjevali razun prejšnjega ministra Gurka, ki je zagovarjal rusko-nemško zvezo.

Narodni gospodar. Tržaška posojilnica in hranilnica.

Ta zavod je registrovana zadruga z omejeno zavezo. Letos je položil račun za 17. poslovno leto 1908. Dosegel je nepričakovano lep uspeh v zvezi s splošno denarno stanje v poslovnem letu ni bilo povoljno in da se je ravno v tem času pojavilo v Trstu mnogo novih slovanskih denarnih zavodov. Promet je znašal 18.474.754 K 76 vin. proti 20.238.829 K 48 vin. 16. poslovnega leta, čistega dobička pa je bilo 83.234'22 K proti 69.879'43 K iz leta 1907. Novih zadrugnikov je pristopilo 320, izstopilo jih je 69. Vseh zadrugnikov je bilo koncem leta 4886! Stanje deležev 148.734 K; hranilnih vlog 8.554.067'39 K; tekočega računa 7.163'27 K; posojil 7.318.614'30 K; rezervnega fonda 290.596'19 K!

Čistega dobička se je razdelilo v narodne in dobrodelne namene 12.200 K in sicer so prejeli: Slovenska trg. šola v Trstu 5000'—; dramatično društvo v Trstu 3000'—; dobrodelni nameni (kakšni?) 1000'—; kmetijska družba za Trst in okolico, dijaško podporno društvo v Trstu in telovadno društvo „Sokol“ v Trstu po 500'—; dijaško podporno društvo v Pazinu in tržaška podružnica Slovenskega plan. društva po 300'—; moška C. M. podružnica v Trstu 200'—; ženska C. M. podružnica v Trstu, visokošolska (slovenska) podpora društva na Dunaju, v Pragi in v Gradcu ter akad. fer. društvu „Balkan“ v Trstu po 100'—; učiteljsko društvo za Trst in okolico 150'—; akad. društva „Slovenija“, „Tabor“ in „Adrija“ po 50'—, istotako Rafaelova družba v Trstu ter zavod sv. Nikolaja v Trstu po 50'—. Za nagrade in dividendo se je določilo 16.829'43 K, ostanek 54.204'79 K se je p. idjal rezervnemu zakladu, ki torej s tem naraste na 344.800'98 K! Le eden ali dva slovenska zadruga denarna zavoda imata večji rezervni zaklad. (Posojilnica v Celju je imela že koncem 1907. l. 341.489 K. torej po 27. upravnem letu približno isto število, kakor pri tržaški posojilnici in hranilnici po 17. letu. Jako velike rezervne zaklade imate tudi posojilnici v Mariboru in v Ptuj, prva ima 27, druga 25 upravnih let).

Tržaška posojilnica in hranilnica je eden najmočnejših slovenskih zavodov na jugu. Dasi ravno ima v Trstu boj s hudo konkurenco, ji je vendar uspešen nadaljni razvoj zagotovljen, kajti stoji sedaj še nekako v dobi najlepše in najhitrejše rasti. Gotovo vsak zaveden Slovenec želi temu zavodu tudi v bodoče najlepših uspehov, kajti prepričani smo, da bo potem tudi naprej tako požrtvovalno podpiral narodno gibanje v Trstu in okolici, kakor doslej!

Ta zavod je član „Zadružne Zveze v Celju“.

Po svetu.

v Velik požar. V občini Szepes-Remete na Ogrskem je požar uničil 18 hiš. Škoda je nad 1/4 miliona kron.

v Umor. V Terezinu je v ponedeljek 19. tm. bila na sprejodu ustreljena bogata vdova gospa Haverta. Sumijo, da je morilca najela njena hči.

v Poskušani samomor. Provizorični učitelj Hubert Karger iz Olomunca se je hotel usmrtiti z gladom. Skril se je pod viadukt in bil tam 12 dni brez jedi in pijače. V ponedeljek ga je našel stražnik nezvestnega in ga oddal rešilni družbi. Kot vzrok navaja Karger bedo. —

Tržne cene.

21. aprila.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za maj 35'25, za september 33'25, za december 32'—, za marc 32'—. Tendence stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'95, za oktober — december K 22'55. Tendence stalna. — Vreme zamegleno.

Budimpešta, 21. apr. Pšenica za april 14'06, pšenica za maj 13'92, pšenica za oktober K 11'73, rž za april K 9'59, rž za oktober K 9'24, oves za april K 8'71, oves za oktober K —, koruza za maj K 7'48, koruza za julij K 7'70, ogrščica za avgust K 14'75. Premet 12.000 met. st.

Budimpešta, 21. aprila. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 143 do 144 vin., mlade, srednje 144 do 146 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloga 23.078 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 154'—, namizna slanina 134'—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 21. aprila:

Cene v pšenici in rži nespremenjene, v koruzi in ovsu za 5 vin. padle.

Prodnktitrg. Pariz: moka za tekoči mesec 31'90, moka za prihodnji mesec 32'20, moka za maj — avgust 32'55, moka za sept. — decemb. 31'—, pšenica za tekoči mesec 25'20, pšenica za prihodnji mesec 25'20, pšenica za maj — avgust 25'—, pšenica za sept. — dec. 23'50, rž za tekoči mesec 18'35, rž za prihodnji mesec 18'75, rž za maj — avgust 18'—, rž za sept. — dec. 18'—.

Tendence: moka in pšenica: medla rž: mirna — Vreme lepo.

Društvene vesti.

b Učiteljsko društvo za laški okraj priredi v nedeljo, dne 2. maja izlet na Rimske toplice ter zboruje po običajnem dnevnem redu ob 10. uri v ondnotni šoli. Na izlet se vljudno vabijo p. n. člani celjskega učiteljskega društva. Zaradi obeda naj se blagovoli vsak udeležene zglasiti po dopisnici pri tov. Fr. Pečar, nadučitelju, Sv. Marjeta, p. Rimske toplice. V slučaju slabega vremena v nedeljo zjutraj se preloži izlet na prihodnjo nedeljo dne 9. maja t. l. Na veselo svidenje! Obilne udeležbe želi odbor.

b Občni zbor ženske in moške podružnice „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Brežicah se vrši v nedeljo, dne 25.

t. m. popoldne ob 3. uri v gostilniških prostorih g. Miška Janežič v Župelevcih. Po obnem zboru predava g. Ivan Prekoršek, potovalni učitelj družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. V slučaju lepega vremena svira tudi sl. tamburaški zbor Čitalnice v Brežicah. Rodoljube iz celega brežiškega okraja, posebno kmečko ljudstvo, vabimo k obilni udeležbi. Odbora obeh podružnic.

Iz sodne dvorane.

Celje, 20. aprila.

d Brata umoril. (Porotno sodišče.) Obtožen je 35letni Fr. Špeh, hlapec pri Sv. Lenartu, da je 17. januarja v gostilni G. Gradu Hren v pijanosti svojega brata Jožefa Špeha z nožem zabodel parkrat tako močno, da je kmalu na to umrl. Ko ga je oče, ki je bil navzoč, začel zaradi tega oštevati, mu je zagrozil: Tudi ti boš poginil in ga lahko na roki ranil. Porotniki so pritrdili nanje stavljenim vprašanjem in sodni dvor ga obsodi na 5 let težke in poostrene ječe.

Učenec

za trgovino z mešanim blagom se pod ugodnimi pogoji sprejme pri

Z. Krajnc, Kranj, Kranjsko.

120 2-2

Solicitator

ozir. konceptni uradnik išče službe. Ponudbe na upravnistvo tega lista.

222 2-1

„Posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo — Vorschussverein in Cilli, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung“ ima svoj

redni letni občni zbor

v petek, dne 30. aprila 1909, ob 2. uri popoldan v sejni dvorani „Narod. doma“ v Celju s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev letnega računa za leto 1908.
3. Razdelitev čistega dobička.
2. Razni predlogi.

Načelstvo.

Zvezna trgovina
Rotovška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnimi in risalnimi orodjem priporoča: kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopolnilne umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molltvenike itd. Priznano dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3.

Cek. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemanju usilil nehoti prepričanje, da deluje v vzornim podjetjem, katero se potrudil v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zelo, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je „Zvezna tiskarna v Celju“. Založena z modernimi črkami in okraški, kakor tudi opremljena z brzotiskalnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristojli je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigovoznica
Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svoji

DOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraški se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanju vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinišne izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadruga knjige s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Aktivi fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.